

Egy nevezőre kerül az olasz és angol leszerelési javaslat

Mussolini öt pontja

Franciaország nyilvánosságra hozta a német kormánynak küldött elutasító jegyzékét
Németország nem hajlandó nemzetközi fórum elé vinni az osztrák problémát

Daladier parlament nélkül is kormányon marad

Roma, február 2.

Az olasz sajtó részletesen foglalkozik az olasz és az angol leszerelési emlékirattal. A lapok kiemelik hogy az angol és az olasz álláspont alapvonalaiban teljesen megegyezik. Mussolini felfogása tehát már teljesen urrá lett Angliában is. Az olasz emlékirat szem előtt tartja a probléma lényegét, hogy végül is el kell érkezni a fegyverkezések lényeges csökkentéséhez, de számolni kell a jelenlegi helyzettel is, amelyek a hosszú tárgyalások és vitatkozások során alakultak ki. Ennek a helyzetnek főbb pontjai a következők:

1. Németország egyenjogúsága, amelyet a nagyhatalmak már elismertek.
2. A francia biztonsági követeléseknek a lehetőség határain belül való kielégítése.
3. Németország felfegyverkezésének szintén a lehetőségnek megfelelő végrehajtása minden nemzetközi biztosítékkal.
4. A leszerelésnek a végletekig való megvalósítása lehetetlen és amiatt nem szabad az egyenjogúság végrehajtását tovább halogatni.

Ausztria panasz a Népszövetség előtt.

Berlin, február 2.

Neurath külügyminiszter csütörtökön délután átadta Tauschitz osztrák követnek az osztrák kormány január 17-én kelt jegyzékére a német választ, az osztrák bepolitikába való beavatkozás miatti tiltakozásra. A német válaszijegyzék leszögezi a birodalmi kormány álláspontját az osztrák kérdéssel szemben és egyenként foglalkozik az osztrákok által kifogásolt kérdésekkel. A német jegyzék végül kifejti, hogy a birodalmi kormány nézete szerint nemzetközi fórum nem illetékes a probléma megoldására és azt nemzetközi úton nem is lehet megoldani.

Francia válasz Németországnak.

Páris, február 2.

A francia külügyminiszter ma közölte annak az emlékiratnak a szövegét, amelyet Franciaország berlini nagykövete január elsején átnyújtott Neurath báró német külügyminiszternek válaszul a német kormány ismert jegyzékére a német-francia barátsági szerződés és a közösen kidolgozandó leszerelési program tárgya-

ban. A francia kormány szerint a német fegyverkezési program elentétn áll az angol genfi határozattal, amelyet a nemzetek képviselői egyetemesen jóváhagytak és amelyhez a német delegátus csatlakozott. A hadilétszám megállapítása tekintetében a francia kormány megállapítja hogy ezt a paramilitáris alakulatok halálozottan katonai jellegűek és az esetleges megegyezés-

nél mint ilyenek volnának számbavehetők. A német kormány a hadianyagok növelését is javasolja és az elenőrzést elfogadja ugyan, de az időpontról, amelyen az megkezdődne, nem nyilatkozik. A francia kormány úgy véli, hogy a német javaslatok elfogadása újabb fegyverkezési versenyre vezetne és ehelyett az angol leszerelési tervet elfogadását ajánlja.

Daladier parlament nélkül is kormányon marad

Páris, február 2.

A francia parlamenti pártok között úgy a szélső jobboldali Tardieu csoport, amely Fábry tábornokot kizárta tagjai sorából, mert tárcát vállalt Daladier kormányában és a Leon Blum vezetése alatt álló szociáldemokrata párt a legélesebb módon szembe fordult az új kormánnyal. Maga Daladier miniszterelnök teljesen belevetette magát a Stavisky ügy legerélyesebb elintézésébe és ezzel akarja megszerezni a maga és kormánya részére a közvélemény rokonszenvét és attól a lépéstől sem riad vissza, hogy a volt Chautemps kormány kivált miniszterei: Daladier gyarmatügyi miniszter, és Reynaud

igazságügyminiszter, valamint Pressan főügyész, aki Chautemps volt miniszterelnök veje és Paul Bonecour sógora, valamint Bonne bayonnei rendőrfőnök ellen megindítsa a vizsgálatot és úgy az említett két főtisztviselőt, valamint mindazokat, akik Stavisky ügyével kapcsolatban bármit is műasztást követtek el, azonnali hatállyal felfüggeszti állásukból és a legszigorubb eljárást indítja meg ellenük.

A Newyork Herald párisi kiadása azt jelenti, hogy Daladier miniszterelnöknek elhatározott szándéka, hogy amennyiben a parlamentben nem tud többséget szerezni, úgy parlament nélkül fog kormányozni.

Véres tűzharc Botosaniban csendőrök és rablók között

Három rablót agyonlőttek a csendőrök, két csendőr megsebesült

Amikor az elfogott rablókkal eljátszották bűncselekményeiket, társaik ki akarták szabadítani őket a csendőrök kezei közül

Bucuresti, február 2.

Szokatlan banditátámadás történt ma a Botosani melletti Ruzesti körség közelében. Nemrégiben ezen a helyen rablók támadást követelt el Manoila nagy ellen. A csendőrség a támadókat elfogta Mazare, Acoza és Baltan banditák személyében. Ma négy csendőr elkasírt a banditákat a körség melletti erdőbe, hogy ott rekonstruálják velük a támadást: mikor az erdő sűrű-

jébe értek, a fák közül tíz felfegyverzett bandita ugrott ki, akik felszították társaikat, hogy meneküljenek. A csendőrök azonban nem várták meg, míg ez bekövetkezik és sortűzet adtak le a három rablóra, akik holtan estek össze. Ezután tűzharc fejlődött ki a támadók és a csendőrök között a melynek során Muresan és Gains csendőrök megsebesültek, a banditák pedig végül is elmenekültek.

Egy levele

Hosszu a tél

Mert hogy az idei tél már tovább tart mint ahogy kívántuk, azt különösen azok tudják, akoknak rohamosan fogy (talán már egészen elfogyott) a tüzelőfájuk.

A telet a jó Isten csak a gazdag emberek számára gondolta ki. Ezt az egyet pedig nagyon, de nagyon elvettette, mert — mi tagadás benne — „többen vannak szegény emberek mint gazdagok”.

„Többen vannak a szegény emberek” — mondta nekem a napokban egy falusi ember, aki zuzmarás hajusszal támitott be a szerkesztőségbe.

Negy, kerges tenyerét heresztüléssel öszeverte a hónaalján, így melegegett.

— Hosszu a tél. — szava az ő szájából. A jószágok már sem igen állják a hideget.

Na csodálkozunk el, ha falusi embernek fontosabb a jószága, mint saját maga. Gazdaember nemcsak a földből él, — talán manapság elsősorban nem a földből — de jószágaiból. A Riska tejet ad a tyukoktól, a disznó ellátja a házat nyár edérékig ennivalóval — de bizony étetni is kell ezeket a jószágokat. Télen meg kettőzött módon, mert napközben is istállóban él az állat, nem úgy mint nyáron.

De nemcsak a gazdaember unja ezt a hosszú telet. A városi — talán — még jobban. De itt csak az embernek hosszú ez a tél. A gyerek vígan rödli az egész esztendőt.

Az igaz, hogy a városi ember bírja is a hideget. A háboru utáni generáció megtanult már muszájból mindent. A fázást is. Napközben nincs a szobákban tűz, csupán a konyhában. Azonban itt is csupán annyit amennyi az étel megőrzéséhez szükséges. Estéig, jobb helyeken már délután befűtenek a lakásba is, de csak egy szobában. Hah! az idők változnak. Nincs kereset és így nem telik fára, nem annyira, hogy az egész lakást fűthessük.

Panaszkodik mindenki:

— Elég lenne már ebből a hosszú télből.

S ilyenkor szívszorogva nézik a fűtőkamrákat, amelyben rohamosan fogy a fa.

Hát bizony hosszú a tél. Mondjuk mi is de nem tudjuk elhallgatni, hogy milyen hosszú lehet azoknak, akiknek nem ég a tűz. Azoknak volt borzalmos a tél, akik rongyos ruhában, itt is, ott is, megszólalnak az uccasarkokon:

— Csak egy pár lejt, mert nagyon fázom.

És hol van az a sok szerencsés szegény aki még nem tör annyira össze, hogy koldulni menjen és otthon kábatban fekszik le hogy meg ne fázzék.

Mert ilyen is van. Sőt nagyon sok van ebből a fajtából.

De mit törődik mindezzel a Tél, amelyik csak keveseknek öröm, keveseknek boldogság, de millióknak bánat és szörnyűség? S mit törődnek ezekkel a milliókkal a kevesek?

Az ablakomat megremegteti a hideg februári szél. Valószínűleg holnap ismét havazik és én arra gondolok, hogy hiába tettem fel a kérdést. Nem kapok rá választ. A kevesek sohasem törődtek a milliókkal. Miért törődnének éppen most — télen?

Időjárás

Hideg idő, északkeleti szél, valószínű felhősödés.

2 oldal

Erdélyi Magyarország

Február 4.

Adóbonokkal is lehet fizetni az örökösödési illetékek

Bucuresti, február 2

A pénzügyminiszter legutóbb — mint ismeretes — arról értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adóbonokkal nemcsak a hátlapjukon feltüntetett 1930-ig lehet örökösödési illetéket fizetni.

Hivatalos helyen megállapították, hogy a pénzügyminiszteri rendelethez az 1929 július elseje után megnyitott hagyatékok örökösödési illetékai is fizethetők adóbonokkal.

Véres harcok Ausztráliában

A benszülöttek megtámadták egy városban az idegent negyedeket

London, február 2.

A nyugatausztráliai Kalgoorliban az éjszaka kiújultak az idegen ellenes zavargások. Az idegenek által lakott negyed nagy részét felrobbantották és felgyújtották. Az idegenek elkeseredetten védekeztek a támadás ellen, közülük kettő elesett a harcokban és hatan súlyosan megsebesültek. A

harcok során az idegenek otthagyták ingóságait és kivonultak a határba, ahol rögtönzött lövészárkokban védekeztek, de innen is kiverték őket. Elhagyott lakásukat és csőcselék kifosztotta. A támadás főképpen lengyel és cseh bányászok ellen irányult, mert igen alacsony bérekért dolgoztak.

FLOREAL arckrém a legtekélyesebb arc és bőrápoló szer!

No. 1. Nappali használatra: puder alá

No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen

Egy tévely ára 60 lei

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea. Telefon 6 56.

Igy tart tovább a testvérharc

Leölték a bajor határ melletti egy osztrák főtisztet

Innsbruck, febr. 2

Tegnap este valamivel 10 óra után az Inn-folyó felső folyásánál néhány száz lépésre a bajor határtól németen találtak Winkler Ferenc osztrák főtisztet. Megállapítást nyert, hogy Winklert agyonlőtték. Az agyonlőtt vámfőtisztől mintegy hatan

lépésnyire megtalálták karabélyát és fegyverszerelését. A honyomokból megállapíthaták, hogy Winkler és gyilkosai közt kéztusa folyt le és a meggyilkoltól nem messze néhány papirhorogkeresztet találtak a helyen. Azonnal széleskörű vizsgálat indult. Számos letartóztatás történt.

Dagad az eszt vezérkar vesztegetési botránya

Berlin, febr. 2.

Az eszt vezérkarban órási vesztegetési botrányt fedeztek fel. A botrány elhárította, hogy Toervand tábornokot a vezérkar főnökét felfüggeszti és bírság elé állítja.

Rajta kívül számos tábornok, képviselő és volt miniszter is kompromittálva van a botrányban, amely az előző kormányok alatt történt a Perunak eladott eszt hadianyagokkal.

Ez év áprilisában

Ujabb gazdasági értekezletet tart a kisanant Bucureshtiön

Bucuresti, febr. 2.

Mint Bucureshtiől jelentik, itt már megindultak az előkészületek a kisanant legközelebbi gazdasági konferenciájára, melyet ez év április közepén Bucureshtiön fognak megtartani. Az államszövetség vezetői, a három külügyminiszter abban állapodott meg, hogy a szövetséges államok gazdasági egységének kidolgozására alakított bizottságok három hónaponként üljenek össze tanácskozással ezeken a tanácskozáson vizsgálgatják meg a már elhatározott intézkedések végrehajtásának menetét és szükség esetén újabb határozatokat is hozhatnak az egység

szorosabb megvalósítására. Az első ilyen értekezlet a bucureshti lesz és azon a román kormány egy tagja, valószínűleg maga Titulescu külügyminiszter fog elnökölni.

A Törökvis február 10-i jelmezes báljára nagyban folynak az előkészületek. 100 tagú rendezőség serényen dolgozik a bál sikerén és remélni merik, hogy az a legszívesebben jelmezes bál lesz, a legszebb jelmezes értékes díjat kap. Lesz tombola, büffé, és még sok meglepetés. Akinnek nincs jelmeze, ne busuljon, mert jelmez nélkül is megjelölhet.

Hét esztendeje harcol az igazságáért egy rablógyilkossággal vádolt gyógyszerész

Arad, február 2

Hét évvel ezelőtt a budapesti ügyész kiadatási kérelem érkezett, mely követte, hogy Alexander Béla 1925-ban a Budapest-Szolnok közötti utvonalon mérgezett süménnyel megölte társát, Polich István budapesti pénzügynököt, majd elrögzítette a nála levő valutákat és átszökött Romániába. A kiadatási kérelem megérkezése után Alexander Béla Ineu tartózkodott az aradi törvényszék intézkedésére őrizetbe vették mindaddig, amíg kiadatásának elintézését nem nyer, Hamarosan kiderült azonban hogy Alexander Béla román állampolgár, aki nem adható ki és aki felelős a román bíróságnak keli ítéleznie. A gyógyszerészt szabadlábra helyezték és átadták a magyar bírósággal, hogy vizsgálja el az ügy aktáit az aradi törvényszékhez.

1929-ben megérkeztek az akták és esztendőközön át folyt a nagy vizsgálat. Kihallgaták a vád tanuit, diplomáciai megkeresések egész sora történt, amíg a szükséges tanuvalomások az aradi vizsgálóbíró megérkeztek. Ezután a védelem tanuira került a sor, 18 ízben tüzték ki az Alexander ügy fő tárgyalását, de érdemleges tárgyalásra nem került sor. Közben azonban tisztázódott a magyaránny bünyű és az igazságszolgáltatásnak a következőkben sikerült kihámozni történeteket.

A fatális sümemények

Alexander Béla hosszú időn keresztül aradszviszonyban dolgozott Polichal, ki egy budapesti bank leépített tisztviselője volt. Valuták vásárlásával és eladásával foglalkozott, akkoriban ez volt a legjövedelmezőbb egzisztencia. Egyizben Alexander Béla kiderítette, hogy Szolnokon lakó családjához utazik Polich az állomásra kísérté és étteremben várták meg a vonat indulását. A pénzügynök közben emondotta, hogy vesebántalmai vannak. Bizalmasan elmondotta társának azt is, hogy vérében szenved, amiről még családja sem tud, orvosi kezelés a att áll és valahányszor szíven injekciót kap, vesebántalmai erősödnek. Beszélgetés közben Polich elhatározta, hogy elkíséri társát Szolnokra. Utazásának néhány cukrászsüményt vásároltak az állomási restiben, majd vonatra szálltak. Később a pénzügynök újból vesebántalmairól panaszkodott és Szolnokonál már olyan rosszul volt, hogy kocsival vitték Alexanderék lakására. A gyógyszerészt akart hívni, Polich azonban teljes megijásával tiltakozott.

— Nem, nem akarom — mondotta — mert akkor családom tudomást szerezhet a betegségemről. Ismerem már ezt a bajt, ismétlem és újra elmúlik.

Nyolcvan dollár sorsa

A pénzügynök lefeküdt. Másnap hajnalán Alexander visszautazott Budapestre, Polichot azonban nem keltette fel, miután nem akarta megzavarni a beteg embert és gondolta, hogy az ügynök ráér egy későbbi utazásra. Elutazott. Nehány nap múlva tudomást szerzett arról, hogy a pénzügynök vesebántalmai miatt egy budapesti kórházban fekszik. Meglátogatta és Polich akkor emondotta, hogy az orvosok nem tudják pontosan megállapítani, hogy mi baja Alexander ekkor közölte, hogy társasulitból kifolyólag még nála van 80 dollár, mire a pénzügynök közölte:

— Kérem fektesse be valamilyen stabil helyre én most nem akarok ezekkel a drágával foglalkozni.

Nehány nap múlva Alexander tudomást szerzett arról, hogy politikai ügyből kifolyólag le akarják tartóztatni, mire átszökött a határon és az országba jött. Megszerezte a román állampolgárságot és háborítatlanul élt Ineu községben egészen 1927-ig, amikor a kiadatási kérelem megérkezett és tudomást szerzett a szörnyű vádról.

A tanuvalomások tulnyomó része Alexander Béla előadását igazolta. A betegsége következtében meghalt pénzügynökről a

Új szakértői vélemény készül

Évekig tartott, amíg végre tisztázódott a hatalmas bünyű. A legutóbbi tárgyaláson már az érdemi résznek kellett volna elkövetkeznie, azonban az aradi törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem fogadja el egy magyarországi szakértő jelentését, amikor belföldi szakértők is rendelkezésre állnak. Ezért Jónescu dr. törvényszéki orvost delegálta a szakértői jelentés elkészítésére és az ügy felülvizsgálatát sem találták, eltávoztak.

boncolás higanymérgezés állapított meg és a szakértői vélemények szerint ez a mérgezés a salvarsan kezelés folytán állott be. Alaposan megtépezta a vádat magának dr. Kenyeres Balázs orvosszakértőnek jelentése.

Megdőlt a rablás vádja is, mert kiderült, hogy Alexander Béla nem vett el semmiféle valutát Polichtól, közös számlájuk volt és a gyógyszerésznek sokkal nagyobb követelése volt, mint amennyit a nála maradt 80 dollár kitett.

lására Alexander a magyar szerző dr. Novanu ismert aradi orvost jelentette be szakértőnek.

Az aradi törvényszék március 20-án tartja meg a főtárgyalást a rendkívül érdekes ügyben, amely éveken át foglalkoztatta két ország hatóságait és beavatottak szerint érdekes szenzációk patannak ki a főtárgyalás során.

Házkutatás egy székelőtől plebánián

Vizsgálat indult Lörinz dr ditraui plebános ellen

Georgeni februar 1.

A georgeni vidéki lakosság körében nagy megütközést keltett az a hír, hogy Ditrauban a római katolikus plebániában csendőrök vették körül és házkutatást tartottak. Estefelé 5 óra után jelent meg egy csendőrcsapat egy hadnagy vezetésével a plebánia előtt. Elállották a kapukat, a ház kijáratait majd benyomultak a házba. Az iroda helyiségében dr Lörinz József plebáossal közölték, hogy házkutatást tartanak. Előbb az irodát, azután a lakást, az épületnek minden részét felkutatták. Megnézték az összes könyveket, a hivatalos iratokat, naplókat, pénzbeírt elszámolásokat, minden butordarabot de természetesen semmi olyat

nem találtak, amit kerestek.

A kutatás öt óra hosszát tartott. Hogy milyen alapon indították az eljárást, arról egyelőre semmi tudomása sincs Lörinz dr plebánosnak, amelyet az eset igen nyugtalanított. Lehet, hogy valami feljelentő akart keletlenlenséget szerezni, bosszúból találtak ki alaptalan vádakat. Hiszen egy ilyen nagyon nagy egyházközségnek a plebániáján talán csak nem gondolták, hogy fegyvert, vagy izgatató rőpiratokat, kommunista sejtéket találhatnak. Ideje volna, ha egyszer már rákerülne a sor az alaptalan vádak kovácsolóinak, feljelentőinek a megbüntetésére, akik felültetik a csendőrséget s munkát adnak a hatóságnak.

22 milliós birság a magyarországi jövedelem után

Globális adókat kell fizetni a külföldi bérpalota jövedelme után

Cluj februar 2

Megírtuk, hogy Olteanu Sándor a cluji pénzügyi direktorátus felügyelője Alba Julián tartózkodott, hogy büntető jegyzőkönyvet vegyen fel Fuchs Nándor alba juliai nagykereskedő kihágási ügyében, kit azal vádolnak, hogy pesti palotájának mintegy négymillió évi jövedelmét sohasem jelentette be a román adóügyi hatóságoknak. globális adóval leendő megadórtatása végett. A megtartott vizsgálat alapján Olteanu felügyelő háromnapos megbeszített munka után elkészítette a kihágási jegyzőkönyvet, melyek visszamenőleg 22 és fél milliós pénz birságot állapítanak meg.

Az óriási pénz birság kiszabása annak alapján történt, hogy Fuchs a csatolt magyarországi okmányok szerint kizárólag házszónélvező tulajdonosa a kérdéses pesti palotának és hogy Fuchs szerepe mint ház adófizető a magyar adóhatóságok kimutatásában a minden évben benyújtott be-

vallomási izek adatai szerint.

Olteanu felügyelő egyben a pénzügyminisztertől magasabb büntetési tétel alkalmazása végett visszaküldött Glück féle kihágási aktákat is kipótolta új büntetési jegyzőkönyvekkel, melyek Glück Andor s Glück Fülöp alba juliai malomtulajdonosokkal szemben fejenként 250 ezer lejes pénz birságot, s özvegy Glück Adolfnéval szemben pedig 2 millió 500 ezer lejes pénz birságot állapított meg olyan címen, hogy nem jelentették be globális jövedelmüket Magyarországon levő 1300 holdas birtokuk jövedelmét. A büntetés kiszabása a magyarországi hiteles adatok alapján történt. A büntetési jegyzőkönyveket Olteanu inspektor már felterjesztette a pénzügyminiszteriumba. Az összes jegyzőkönyvek közel 26 millió lejes pénz birságot állapítanak meg.

3 oldal

Erdélyi Magyarok
Február 4.

— A betörő körülbelül olyan természetű mint Mr Cripps de Mr. Crippsnek senki köze a dologhoz. A tolvajnak fekete haja van, a hangja sipákoló, a jobb vállát idegesen rángatja.

Mr. Fithrington szájatva bámult a főfelügyelőre. Reszkető kezével idegesen simította meg a homlokát és hitetlenül rázta a fejét.

— Honnan a pokolból veszi ezeket az adatokat?

A főfelügyelő az esőcsatornára mutatott: — Régi ismerősünk — mondta — és itt hagyta a névjegyet. Rendőrileg nyilván tartott gonosztevő, akinek jobb kezéről hiányzik a két ujj. Pár óra múlva lakat alá kerül.

Mr. Fithrington egyszerre nagyon kezdte becsülni a rendőrséget, amelyet eddig rendesen lebecsült. De azért Kennedy többet ígért, mint amennyit teljesíthetett. Hiába húzzák meg a hálót London alvilágában, hiába mozgósították az egész detektív gárdát, a háló semmit sem fogott. Lefty Lewis eltűnt, mintha a föld nyelte volna el és — nem pár óra múlva, hanem hetek múlva került hurokra!

IX. FEJEZET.

A Gloria Castello meggyilkolásának vademelési tárgyalásán csak a formasárok-ról tárgyaltak mert az államügyésznek még semmiféle pozitív bizonyítéka nem volt a tettesről és a gyilkosság elkövetésének körülményeiről. A verdikt után, amely "ismeretlen tettestől elkövetett gyilkosság"ról szólt, Andy Collinson találkozott a folyosón Hemmingway rendőrorvossal.

— Különösen rejélyes eset — csóválta a fejét Hemmingway. — Mi a véleménye róla, Andy?

— Önnek többet kell tudnia, doktor — mosolygott Andy: — hiszen közvetlen forrásból hallhatja a részleteket és bizonyára tud is az állandóan küszöbön álló letartóztatásról.

— Nagyon is a sötétben tapogatóznak — mosolygott a rendőrorvos is. — Az amerikai leány titokzatos eltűnése mindenestre komplikálja az ügyet. Elég rejtélyes a gyöngysor váratlan rölbukkanása is a nyolc talanul eltűnt "Craigowan grófnője," együtt

— Pedig az a Gleitz személyleírását is adott róla!

— Na, az a személyleírás elég hiányos! — vélte Hemmingway. — Ibolyakék azemek karsu, magas termet, előkelő, büszke modor. Ezzel ugyan nem sokra megy a Scotland Yard.

— Persze — bólintott a riporter: — csodákat ők sem művelhetnek!

— Beszélgettem tegnapelőtt Lane detektívfőnökkel — folytatta az orvos — Szerintem nagyon nyomos körülmények bizonyítanak Miss Adrienne Van Doorn bűnössége mellett.

— Csak látszat-körülmények — vélte Andy — de nem tények. Engem minden esetre jobban érdekel "Craigowan grófnő" és az, hogy a gyöngyök hogyan kerültek hozzá. Emlékszem, hogy Lone, amikor még főfelügyelő volt, arról volt híres, hogy neki van legkitűnőbb szinte csálhatatlan emlékező-tehetsége. Ha csak egyszer látott is valakit életében: soha többé nem felejtte el az arcát. Nem mondta esetleg, hogy emlékszik valakire, akire rálik a személyleírás, amit Gleitz adott az álgrófnőről?

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

Február 4.

4 oldal

Szegedre utazott a Törekvés

Ma játszik első meccsüket a tavaszi szezonban a piros feketék SzAK lesz az oradeai munkások első ellenfele a második a szegedi FC kisére. Tul. nehéz ellenfél a Szeged FC Tudjuk, hogy egész télen külföldi turán volt és egyike a legjobb formában lévő magyar profi egyesületnek. De mi bi

zunk a pirosfekete fiukban, akik már kal nehezebb mérkőzésen is győzelme ték egyesületük színeit. A csapat a kezdő összeállításban ment. Farkas I. Groh, Papp K. ein Szabó I. Bonat I. Major Szabó II. Szőke Cionca és Spieker. kíséző Kohn Sándor és Mansberger.

Nagy győzelmet aratott a Nac az Fc Lyon felett

Szűk szavu rádiogram érkezett ma reggel háromkor:

Győzünk 7:2 (1:0).

első féldő nehéz játéka után ehengereltük az ellenfelet. Szombat Rennes, vasárnap Sant-Molo. Grünstein.

E győzelemmel újra megmutatta a Cac hogy igenis reá szolgált a nagy csapat névre. Az a város fogadta. amely pár nappal eze őtt komoly tárgyalást folytatott a magyar válogatótal. Csupán a magyar csapaton mulott, hogy nem jött létre a kötés. s

enek a városnak az él csapatát verte a Cao. Most már bevalljuk, hogy senki számított ilyen győzelemre. Ezek után megnyugodtak a Cao táborban a kedv szombati meccset illetőleg. Mert talán a nehezebb meccse lesz a t.ia csapat MSC Rennes ellen, mivel 1932 évi első meccsén kikapott 1:0-ra.

Reméljük, hogy meg fogja mutatni Cao legénysége, hogy nem hagyja szében a zöld-fehér színeket.

Ujjáéled az atlétika Aradon

Nagy e ökészületek az atlétika valamikor oly nagy városában

Arad, februar 2.

Jelentettük, hogy az Aradi Torna Egyesület a közelmúltban újraalakította atlétikai szakosztályát. Ez a hír szinte lökést adott a rég vajdó ügynek úgy a Gloria CFR, mint az Amte vezetői elhatározták, hogy ha egy mód van rá, szintén megalakítsák az atlétikai szakosztályt.

Az Amte és a Gloria vezetői több függő ügy tárgyalására ülést tartottak és többek között felvetődött az atlétikai szakosztályok megalakításának szükségessége is. A Gloria CFR elhatározta, hogy a salakpá-

lyát feljavitja, ugróhelyeket rendbehoz megvásárolja a szükséges szerszereket. Amte is bekapcsolódna az intenzív atlétikába és így remélhető, hogy az Aradon hanyagolt sportág újraéled, mert ezt a mes sportot csupán az Aac művelte a sunkban, viszont egészséges sportéletet rivalizálás hiányában nem lehet.

Az Ate a közeljövőben megkezdi atlétikai tréningeket és hisszük, hogy nekára a kéksárga és pirosfekete dressze is a salakon láthatjuk.

Dagad a Molnár-ügy

A Tmte a Consiliul Federal elé viszi az ügyet

Timisoara, februar 2.

Az ugynevezett Molnár ügyben a Tmte és az Isa között újabb fordulat történt, amelynek értelmében a játékos az Isaé lett, míg a Tmte-et arra kötelezték, hogy az írás szakértők díját is megfizesse. Erre a döntésre az adott okot, hogy a fővárosi szakértők Molnár nyugtaiban töréseket észleltek és ennek következtében a központ arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Tmte két ismert vezetője által adott nyugták nem eredeti állapotban kerültek a szövetség elé.

Ezzel a fordulattal azonban a Molnár ügy nincs elintézve. A Tmte ugyanis nem hagyja annyiban az ügyet és elhatározta, hogy megteszi a megfelelő intézkedéseket a szerinte sérelmes határozat orvoslására. A Biroul Federal döntését tehát megfellebezték és biznak abban, hogy a Consiliul Federal, amely a felelősség következtében az ügyet tárgyalja, elégtételt szolgáltat az egyesületnek. A központnál elsősorban is azt kifogásolták, hogy a nyugtákat eredetileg ceruzával állították ki és később írták

át tintával. A Tmte azonban ebben nem lát hamisítást, ragaszkodik ahhoz, hogy a nyugtákon semmi törlés sem történt éppen ezért a Consiliul Federal ülése ellenőrző szakértők véleményének megfogadását kérték.

A Consiliul Federal februar 17-én tárgyalja a Tmte felelősségét és döntése a sportközvélemény nagy érdeklődésével kísért. Molnár különben addig az igazságot karnetjé sem kapja meg és ennek következtében nem is szerepelhet jelenlegi egyesületében, az Isában.

BIRKOZÁS

Debrecen—Oradea birkozó verseny nap vasárnap este lesz megtartva. A debreceni birkozók vasárnap délután a fél 8 órával jönnek Oradeára. A nagyváradi verseny iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és jegyekről ajánlatos lesz előre beszerezni. Vasárnap délután 3-5 óráig Kath. Kör pénztárfülkéjében a birkozó pénztár adja ki a jegyeket, hogy az esti ünnepséget elkerüljék.

A lezuhant sztratoszféra-repülők halála alkalmából

Országos gyászt rendelt el a Szovjet

Hadvezéreket megillető pompával temették el a tudományos kutatás halottait. — Piccard nyilatkozik a katasztrófáról

Moszkva, február 2
Az Ossoaviachi sztratoszféra léggömb katasztrófájának okát még mindig nem tudták megállapítani és nem is bíznak benne, hogy kiderítik a rejtélyes tragédia hátterét. A léghajó gondolája teljesen összezsuzódott műszerei előrttek és megsemmisültek. Semmi nyomot nem találtak ami a szerencsétlenség okára vezethetne. A tragédiának nem volt szemtanúja, csupán két falusi gazdálkodó állítja, hogy a katasztrófa idején robbanást hallott. Egy Mernel környéki amatőr rádiós rövidhullámú vevőkészülékén már szerdán délelőtt, tehát 6 órával a robbanás előtt olyan közlést vett fel, amely szerint a sztratoszféra léggömb utasai azt közölték volna, hogy a ballont fékhéreg vette körül és kilátástalan helyzetben sülyedt. Ennek a jelentésnek a megérkezése azonban nem történt meg.

Piccard tanár a szerencsétlenségről

Brüsszeli hír szerint egy újságíró Piccard professzorhoz fordult, aki mint ismeretes, már két ízben szerencsésen megtette az utat a levegőntúli légrétegbe. Piccard tanár a következőket mondta az orosz repülők tragédiájáról:

— Lehetségesnek tartom, hogy az orosz sztratoszféra léggömb gázkezelő szelepe felmondta a szolgálatot és ennek következtében robbanás történt. Ha az orosz sztratoszféra repülők megfelelő nagyságú számú ejtőernyőt vittek volna magukkal, akkor a robbanás után is sértetlenül érhetek volna a földre. Amikor én felszállottam három ejtőernyőt vittem magammal, egyet a gondola számára, egyet magamnak és egyet az asszisztensemnek. Valószínű, hogy az oroszok nem akarták a léggömbjüket túlságosan megterhelni és ezért nem vittek magukkal ejtőernyőt sem.

Nagyon sajnálatos, hogy kísérőüket életükkel fizették meg és nagyon szomorú lenne, ha valóban bizonyulna az a hír, hogy tudományos feljegyzéseik is megsemmisültek. Mind három orosz tudós tudományos felkészültsége elsőrendű volt és ismertem a készülékeiket és eszközeiket, amelyeket a kozmikus kisugárzás mérésére használtak.

Tisztázódott a tragédia oka

Moszkva, február 2

Az ideszállított orosz sztratoszféra repülők holttesteit olyan gyászpompával fog

Az osztálysorsjáték huzása

Az osztálysorsjáték mai huzásának a főbb nyereményei: 1 milliót nyert: 15228, 300 ezer lejt: 70914, 100 ezer lejt: 74119, 20 ezer lejt: 15984, 41410, 54687, 15 ezer lejt: 46391.

Az "Erkel Református Zenekör" február 4-én vasárnap este 7 órai kezdettel rendezi meg a Református Leánygimnázium dísztermében (Str. Prefecturei) előadó estjét. Az est művészi műsorán szerepel: Bodnár Mária, Árvay Árpád dísztagok valamint: Hermann Ilus, Ováry Magda, Szilcs Ily és Berkovits Ibo. A művészet pártfogóit szívesen látja az "Erkel ref. Zenekör".

ják eltemetni, amilyen csak a Szovjet legnagyobb vezéreit illeti meg.

A tragédia oka tisztázódott. A jelek szerint nem tévedett az az orosz rádióamatőr, aki fogta a repülők utolsó jelentését. Megállapították, hogy az illető a lengyel határ közelében délelőtt 10.45 és 15.5 óra között, tehát két órával a katasztrófa előtt, vette fel az üzenetet és a kiküldött vizsgálóbizottság megérkezett a katasztrófa színhelyére és intézkedett, hogy a roncsokat gondosan

összecsomagolva, küldjék el Moszkvába. Ezek a roncsok már meg is érkeztek. Valószínű, hogy a ballon a magasban légköri nehézségekbe jutott, a váratlan lecsapódások jégréteggel vonták körül a ballont, ami ennek következtében erősen megterhelte azt. Az utasok bizonyára előre látták az elkerülhetetlen katasztrófát és valószínűleg elvesztették lélekjelenlétüket is, amikor észrevették, hogy a léggömb sülyedni kezd — légkörbe kerülve — zuhanni kezd.

Holnap eldöntjük a tombolát

Az év első tomboláját a vart nagy érdeklődés kísérte. Olvasóink minden vidékről tömegesen küldték be a lapfejeket és kiadóhivatalunk az anyag feldolgozása sorrendjében mindenhova elküldte a tombolajegyeket. Még néhány bizományosunktól nem érkeztek be a lapfejsomagok és ezeket be kell várunk. Amennyiben a mai napon a már jelzett küldemények befutnak, ez esetben holnap eldöntjük a tombola eredményét. Ámútaásunk szerint még 3 helyről kiányzanak a lapfejek. Remélhetőleg ma megér-

keznek. Kérjük helybeli olvasóinkat is, hogy a mai napon hozzák be a januári 20 lapfejet, nehogy kiessenek a tombolából.

— Áldott állapotban levő nők és ifjak anyák a természetes „Ferenc József keserű víz” használata által rendes gyomor- és bél-működést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Kifosztotta a carei marei helyőrségparancsnok lakását és megszökött a nevelőnő

A rendőrség lázasan kutat a szép feketehajú nevelőnő után

Oradea, február 2.

A carei marei rendőrségtől megkeresés érkezett az, oradeai rendőrséghez, amely at írat arról szól, hogy egy Ecaterina. Mihai vagy Barelt Iona nevű nevelőnőt tartóztatnak le, mert kifosztotta Dregar ezredes, az ottani helyőrség parancsnokának lakását.

A jelentés szerint a nevelőnő több ezer lej készpénzt és ékszert lopott el és vasúton Oradea felé vette útját.

Az oradeai rendőrség lázasan kutat a feltűnően szép, koromfekete hajú nevelőnő után.

Amikor az anya tereterére indul

Két kis gyermek borzalmas tűzkatasztrófája

Satmar, február 2.

A Satmarral szomszédos Lazuri község borzalmas esemény hatása alatt áll. Kedden reggel Várna Simion gazdálkodó a városba ment, felesége pedig ezalatt sorra járta a szomszédokat egy kis tereferere. A bezárt lakásban ügyelet nélkül maradt a házaspár négyéves kislánya és kétéves leánykája. Egy idő múlva a szomszédok hatalmas füstfelhőre lettek figyelmesek, amely az ajtó és ablak hasadákaiban tört ki a szabadba. German János erre betörte az ajtót és ablakokat. Sűrű füst töltött ki a házból, amelyben ott találta a két gyermeket a földön — hol tan. Az történt ugyanis — amint a vizsgáló kiderítette — hogy a gyermekek kinyitották a tűzhely ajtaját, melyből egy szikra felgyújtotta az ágyat. Az ágy, a párnákkal

együtt porraégett, a füst pedig, amely nem talált utat a szabadba, megfojtotta a két gyermeket. A gondtalan anya eltan megindult az eljárás.

Új regényakciónk

A mai postával bizományosaink címre külön regényt küldtünk olvasóink között járó endő eladás céljából. Reméljük érdekes könyv ez, "A hóhér kötele" címen, amely Petőfy Sándor világhírű alkotása nyomán íródott. A regény ára 3 lej.

Az olcsó regényakciónk tovább folytatjuk. Jövő hét folyamán újabb küldünk kis regényeket, amelyek mindegyike nagy tetszéssel fog találkozni. Minden regény csak 3 lejbe fog kerülni.

Lejáróztalolt a csendőr- őrmester egy ret.lelkészt

Bistrita, február 2
Egymásután két feltűnő letartóztatás történt Nasaud megyében. Nemrégiben a csendőrség őrizetbe vette Kreuzer Mihály saniacobi dúsgazdag **szász földbirtokost**. A csendőrmester Kreuzert bekísérte Dejre, ahol a földbirtokost a VI. hadtest hadbűrságához tették át. Ami annál is inkább feltűnést keltett, mert a megyében nincs oszromállapot.

A hadbírósnál megállapították, hogy Kreuzert alaptalan és komolytalan vádakkal illették, mire azonnal szabadlátra helyezték a meghurcot tekintélyes földbirtokost.

Még jóformán el sem mult a Kreuzer
letartóztatás körül támadt izgalom s máris

Újabb, hasonló esetről érkezik jelentés egy szomszédos községből.

Az ottani csendőrmester megjelent Kolumbán Bendegúz tizevi református lelkész lakásán és letartóztatta.

A református pap egyike a megye ismertebb lelkészeinek, aki arról nevezett, hogy magas képzettsége mellett mindig a népek közötti békének volt szószólója. Eppen ezért letartóztatása román körökben is kínos feltűnést keltett.

Kolumbán esetről még nem futottak be részletes jelentések, de értesüléseink szerint az egyik falubeli haragosa jelentette fel és a csendőrmester az ügy kivizsgálása nélkül tartóztatta le.

elején. Ezek az árak ezidőszertint is érvényben vannak, csak a gyárak nem tartják be, mert a mai cukorárak mellett képtelenek a régi répaárakat fizetni. A termelők ezért elhatározták, hogy küldöttségileg fogják kérni a kereskedelmi és pénzügyminisztert a cukorkartell visszaállítására mert enélkül a minisztérium által megállapított répaárak illuzóriusok maradnak.

1860 ezer teljesen meg-
gyógyult és munkaképes
igazolja kiváló hatását az (Lán) Károly király által
feltalált **Antiphthisin** alatti gyógy-
tüdőbetegségek gyógy-
tudója; ezen gyógyszernek ismertető lezetet díjazta
laan tud a gyógyszer készítője **Osváth gyógy-
szertára**, Árgu-Műves városasági hely

APRO SPORTAIRESK

Párisban játszik a magyar amatőr válogatott csapat. A jövő héten franciaországi túrára indul a magyar amatőr futball válogatott csapat és ott több mérkőzést fog lejátszani. Lyon városa is tervebe volt véve, most azonban üzenet jött, hogy nem tudnak válogatott csapatot kiadni. Lyon helyett Páris ajánlkozott és így ott a magyar amatőrök ellenfele a párisi amatőr válogatott lesz.

Világító berendezés a debreceni Stadionban. Mint ismeretes, Debrecenben készült el Magyarország első nagy stadionja, amelyben a nyáresti mérkőzések megtartására a Bocskai vezetősége világító berendezéseket szerelt fel, amely nem kevesebb mint 6500 svájci frankba kerül.

híre mindenütt a
GOLF borolva-pengét!

az acélpap egyszemesűbb alkotása
és öröme lesz a vortvázkozáson.
Vezető képviselői: Friedman Armin, Uradea
Plomenad Eminescu 16.

RADIOMÜSOR

SAUMBAI

Bucuresti, 12: tózsde, gramofon 13:
Hirek, 13.15: gramofon, 17: Zene. 19.20:
gramofon, 19.45: Előadás 20: Sibiceanu és
Kofler játéka két zongorán, 20.30: Üzenet-
ek, 20.50: Ének, 21.15: Külföldi állomások
közvetítése 21.45: Hirek.

Budapest: 6,45: torna Utána: gramofon 9,45: Hírek, 10: Felolvasás, Közben: gramofon, 12: Déli harangszó és időjárás-jelentés 12,05: Dénes József és cigányzene kara, 12,30: Hírek 13,15: Pompos időjelzés és vízállásjelentés, 13,30: gramofon 14,40: Hírek piaci árak, árfolyamhírek 16: A Rádióélet meseórája, 16,45: Hírek, 17: A Szociális Missziótársulat előadása 17,30: Somogyi szalonzenekar, 18: Rádióamatőrpostá, 18,30: A Magyarországi Munkásda-egyletek Szövetsége képviselőtében a Famunkások Vegyeskara és a Kispesti Famunkások Dalárdája. 19,30: Halász Gyula előadása 20: Gitárkoncert, 20,25: Hírek 20,45: Trió, 21,30: Hangversenyzenekar 23: Cigányzene 24,15: Jazz

APROHIRDETSEK

Róna fényképész

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap
6 darab csak 70 lei.

Lapkiördökat vezetett helyekre fix és jutalekkal fevesz a Friss Ujság kiadó hivatala Piata Mihai Viteazul 4

MAKULATURA ujsagpapi **megnyit** és nagyban kapható Pasztor Ede papirars házában.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Fagaras közelében

Halálra gázolt a vonat egy állomásfőnököt

Fagaras, február 2.
 Borzalmos vasuti szerencsétlenség történt tegnap délután a Fagaras Sibiu vasútvonalon levő Avrig állomáson. A kis pályaudvaron egy tehervonatot tclattak. A sűrű ködben Tolan Ioan állomásfőnök át akart kelni a síneken és nem vette észre a

közeledő vonatot.

amelynek kerekei elkapák és halálragá-
zolták a szerencsétlen álfomásfőnököt.
Folan loan még a helyszínen kiszenvedett.
A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak
meg annak megállapítására, hogy a szeren-
csétlenségért kit terhel a felelősség.

liyen esetek is vannak

Remeteéletet él a világ leggazdagabb leánya

Emberrablók tenyegették meg és most azon gondolkodik, hogy megszökik Amerikából

Newyork, február 2.
A leggazdagabb leány a világon — ezt a megtisztelő jelzõt kapta néhány nappal ezelõtt a newyorki Miss Boris Duke, — aki apja halála után 80 millió dolláros vagyont örökölt. Ezen a napon kezdõdött meg kálváriája. Zsaroló levelek tömegét kapta: emperablók közölték vele, hogyna nem fizet nekik. elrabolják és elteszik láb alól. A leggazdagabb leány a rablók elõl sommervillei vilájába menekült és ott él most önkéntes fogságban. A kert falait gépfegyveres emberek õrzik. A ház körül munkásoknak, kertészeknek öltözött detektívek tesznek—

vesznek egész nap és időnként fegyveres
örök motorkerékpárokon járkák körül a
házat. A fiatal leány sohasem hagyja el
világját. senkit sem fogad, teljesen egyedül
és — az örök társaságában. Dél előtt uszik
vagy a kertben sétál, délután a szobájában
ül és olvas, este az egyik nagyobb szobában
filmeket vetítenek számára. Telefonja nincs
leveleket nem vesz át. teljesen el van zár-
va a külvilágtól, remete életet él. Amióta
örökségét átvette, egyik ismerőse sem látta.
Az beszélők, hogy már nem sokáig bírja ezt a
remete életet és az a terv, hogy megszö-
kik Amerikából

A mezőgazdák küldöttsége a miniszternél

A cukorrépa termelők a cukor kartell visszaállítását kerik

Bucuresti február 2

A romániai cukorközpont megszünte-
tésé óta úgy a cukornak, mint nyersanya-
gának a cukorrépának ára szinte állandó
esésben van. Így természetes hogy ha a
gyár által forgalomba hozott cukornak az
eladási ára esik, a gyár igyekszik a nyers-
anyag beszerzésének költségeit is leszálli-
tani. De a gazdasági életben nem így van,
A karte'be tömörült vállalatok diktálni

nem a nyersanyag beszerzési árát is. Ha a cukorgyárak nem licitálják egyenértékűen a répaárak megálapításánál, úgy a gazdák ki vannak téve annak a gyárnak kénye-kedvének, amelynek körzetében a répatermelés folyik. A bucuresti cukorkarteli felosztással ennek az ellenkezője történik: a répaárakat a gyárak leszállították és ez azért áll módjukban, mert a termelő a magas vasúti szállítási költségek következtében ki van annak a gyárnak szolgálatva, mely hozzá legközelebb esik.

A cukorrépa árait a múltban miniszter
közi bizottság állapította meg a kampány

6 oldal

Erdélyi Magyarság

Február 4.